

Bence Miklós A Feleségével

Ez én vagyok a feleségemmel, Verával. 1945-ben csináltattuk ezt a képet, mert amikor összeházasodtunk 1944-ben, a háborús állapotok miatt nem tudtuk magunkat lefényképeztetni. Ez a kép akkor készült, amikor megjöttem Lichtenwörthből. A feleségem azt mondta magában (amikor már hosszú hónapokig nem volt rólam semmi hír), "ha él, akkor az első házassági évfordulónkra hazajön". Az április 15-én volt. És én április 16-án a tifuszból épphogy nagyjából felgyógyultan, irtó soványan betámolyogtam a Sziget utcába.

1942. januárban behívtak [munkaszolgálatra], és 1943 novemberében kerültem haza. Aztán 1944 májusában megint bevonultam. Az Ezredes utcában volt egy gépkocsizó laktanya, ott voltam. És onnan jártam haza a Sziget utca 40-be, ahova az egész családom mint csillagos házba került. Amikor jött a Horthy [lásd: Horthy proklamáció], azt hittük, hogy rendben lesz minden; estére jöttek a nyilasok [lásd: nyilas hatalomátvétel]; akkor bezárták a laktanyát is. Onnan aztán bevagoníroztak

minket, vagonba zsúfoltak a Józsefvárosi pályaudvaron, Pozsony-Ligetfalunál tettek ki, és oda jártunk tankcsapdákat ásni. Onnan egy barátommal megszöktünk Bécsbe, és pár nap illegális lógás után elkerültünk egy Ervin Metten nevű nyomdába. Ott nyomták a német zsoldkönyveket valami húsz nyelven. Szereztünk ott illegális papírt, de megfogtak és börtönbe kerültek. Onnan Lichtenwörthbe kerültem, és ott jöttek be aztán a szovjet csapatok.

Amikor felszabadultunk, visszaköltöztünk az eredeti házba. Nem a régi lakásunkba, hanem egy másikba, amit üresen találtunk. Ebben a lakásban előttünk németek által elhurcolt kényszermunkások laktak, akik aztán elvittek minden mozdíthatót magukkal, mikor kivonultak. Üres volt a lakás, és tele volt poloskával. De hát örültünk, hogy visszamehettünk.

A felszabadulás után hívtak vissza a régi cégemhez, a Fiumei Kávébehozatali Társasághoz, ahol én előtte több mint 10 évet dolgoztam. [A Fiumei Kávébehozatali Társaságot 1899-ben alapították. Az első világháború után fióközleteket nyitottak a fővárosban. Közel húsz üzletben árusítottak saját márkacikkékként forgalomba hozott fűszer- és csemegeárut, köztük teát is. - A szerk.] De nem mentem vissza, mert azt mondtam, hogy én nem akarok többé alkalmazott lenni, és csináltam egy saját üzletet. Még előtte egy rövid ideig egy papír-írószer boltba szálltam be, de összevesztem a főnökömmel, és önállósítottuk magunkat a Hold utcában. Egy sráccal megismerkedtem ott, akinek az apja a Nemzeti Bankban volt, megkaptuk azt a helyiséget, és körülbelül négy évig volt ez a kis üzletünk, papír-írószer, irodagép. Aztán föladtuk és elhelyezkedtünk. Én a Tankönyvkiadónál helyezkedtem el, aztán különböző vállalatokhoz kerültem, egyik helyről a másikra. Csináltuk az államosításokat, és mindenhol, ahol én leállamosítottam, lejegyzőkönyveztem, valakit ott hagytam, és az a valaki mindig igazgató lett, én meg mentem tovább. Végül a Klauzál téri libás csarnokot államosítottam, és úgy kerültem az élelmiszerszakmába. Aztán voltam közértes [a Közért Vállalat alkalmazottja], meg csemegés [a Csemege Kereskedelmi Vállalat alkalmazottja].